Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1273 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 30 ՄԱՐՏ 1888 (Ն. Տ.) 11 ԱՊՐԻԼ 1888 — 30 ՌԷՃԷՊ 1305

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ — 160, 80, 40, 240, 120, 56, 28

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 30 ՄԱՐՏ, 1888

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՆԳԼԻԱ, ՖՐԱՆՍԱ, ԵԳԻՊՏՈՍ

[illegible] լիական նաւատորմին և վաճառաբարձ նաւերուն։ Հարկ է ուրեմն ամրացնել այս կայաններ։ Բայց անգլիացի ժողովուրդը գէշ աչքով կը նայի նոր տուրքեր կամ տուրք ծանրացում առաջարկող նախարարութեանց։ Ամենէն աւելի ժողովրդական նախարարներն անգամ կը վարանին նոր բեռ դնելու ժողովրդեան քսակին վրայ։ Ամեն կուսակցութիւնք համամիտ էին անդ խային կայաններն ամրացնելու անհրաժեշտ պէտքին վրայ։ Բայց գործադրութիւնը կը յապաղէր՝ առ այս հարկ եղած քանի մը միլիոն ոսկին գտնելու խնդրոյն պատճառաւ։

Պ. Կոշէն գտաւ խնդրոյն լուծումը։ Իւր առաջարկութեան ամեն կուսակցութիւնք հաւանեցան։ Բայց գտնուած լուծման պատիւը լոկ Պ. Կոշէնի չի վերաբերիր, այլ և իւր նախորդներէն ոմանց, մանաւանդ քանի մը Ֆրանսացի նախարարներու։ Զայս բացատրելու համար պէտք է յիշենք տասն երկու տարի առաջուան դէպք մը։

Խտիվ Իսմայիլ փաշա մեծամեծ ծախքեր կ'ընէր, և դրամի ստիպողական պէտք ունէր։ 176,000 բաժնեթուղթ ունէր Սուէզի ջրանցքին։ Որոշեց ծախել։ Աւելի քան 100 միլիոն ֆր.ի արժէք ունէր իւր այս հարստութիւն։ Այսչափ թուղթ հրապարակ հանել առանց գինը կոտրելու՝ դիւրին չէր։ Պէտք էր ամենը մէկէն գնող յաճախորդ մը գտնել։ Խտիվը շատ լաւ կը հասկնար թէ այսչափ բաժնեթուղթ որո՛ւ որ ձեռքն անցնէր, նա մեծ ազդեցութիւն պիտի ունենար Սուէզի ջրանցքին վրայ, և հետեւապէս, եգիպտական գործոց ընթացքին վրայ։ Խտիվը այս բաժիններն առաջարկեց ֆրանսական կառավարութեան։ Արտաքին գործոց նախարար Տըքազ Դուքըն սկզբամբ ընդունեց սիրայօժար։ Կը մնար վճարման եղանակը գտնել։ Ֆրանսական Խորհրդարանէն յատուկ վարկ խնդրել վտանգաւոր էր թէ՛ արտաքին քաղաքականութեան և թէ ներքին խորհրդարանական տեսութեամբ։ Եթէ օտար կառավարութիւնք գործն իմանային, կրնային դժուարութիւն յարուցանել։ Տարբեր կարգադրութիւն մը մտածուեցաւ։ Առաջարկեցաւ որ ֆրանսական կառավարութեան պաշտպանութեան ներքեւ գտնուող դրամատուն մը, Ֆրանսայի Հողագործական Վարկի Դրամատունը, գնէ Խտիվին վաճառած բաժիններն։ Համաձայնութիւն գոյացաւ սա պայմանաց վրայ.—Խտիվը պիտի ընդունէր 90 միլիոն ֆրանք, որոյ 50 միլիոնն Եգիպտոսի գանձուն վրայ փոխանակագրերով, զորս ունէր յիշեալ Դրամատունը։ Սոյն կարգադրութեան Ֆրանսայի համար շահաւորութիւնն աներեւ էր։ Որովհետեւ Խտիվն իւր վաճառած բաժնեթղթոց շահաբաժինները գանձած էր մինչեւ 1894, ֆրանսական Դրամատունն իւր վճարած գումարին փոխարէն մինչեւ 1894 պիտի ընդունէր 100ին 6 տոկոս մը, այն է՝ 5,400,000 ֆր. տարին։ 1894էն անդին բաժիններու շահաբաժինը պիտի ընդունէր։

Ֆրանսացիք այսօր մեծաւ ցաւով կը յիշեն այս կարգադրութեան անյաջողութիւնը. զի ժամանակին Ֆրանսայի ելմտական նախարարն անխորհրդաբար մերժեց այս կարգադրութիւն։

Խտիվ Իսմայիլ փաշա յանժամ Անգլիոյ դիմեց։ Լորտ Պիքընսֆիլտ գըրկաբաց ընդունեց զնա։ 100 միլիոն ֆր. հնչուն դրամ վճարեց, և չատացաւ 100ին 5 տոկոսով մը, այն է՝ տարեկան հինգ միլիոն ֆրանքով, որ մինչեւ 1894 պիտի նշանակուի Եգիպտոսի ելմտացոյցին պարտուց կողմն։

Այս կարգադրութիւն թէ՛ քաղաքական և թէ ելմտական տեսակէտով յոյժ շահաւոր եղաւ Անգլիոյ։ Լորտ Փալմերստոն հակառակած էր Սուէզի ջրանցքին բացման, և թող չէր տուած որ Անգլիա դրամապէս սատարէ այդ մեծ ձեռնարկութեան, որ լոկ ֆրանսական գործ մ'եղած էր, և համեմատապէս Ֆրանսա մեծ ազդեցութիւն ստացած էր յԵգիպտոս։ Բայց 176,000 բաժնեթուղթ գնելով, անգլ. կառավարութիւնը նիւթապէս կարեւոր բաժին մը ստացաւ Սուէզի ջրանցքին վերաբերեալ խնդրոց մէջ, և յանմէհետէ աճեցաւ իւր ազդեցութիւն յԵգիպտոս, քանի որ ջրանցքէն անցնող նաւուց 100ին 80ն ալ անգլիական են։ Ելմտական տեսակէտով, Լորտ Պիքընսֆիլտի գնած բաժնեթուղթք, որք յանժամ 108 միլիոն ֆր. կ'արժէին, այսօր աւելի քան 260 միլիոն ֆր. կ'արժեն։ Մինչեւ ցարդ անգլ. գանձն այս երեսէն տարին հինգ միլիոն ֆր. շահեցաւ։ Սուէզի ջրանցքին յաջող վիճակին շնորհիւ 1894էն անդին անգլիական գանձն հինգ միլիոնի տեղ տասն և հինգ միլիոն ֆրանք տարեկան հասոյթ պիտի առնու։ Ահա՛ սոյն հասոյթն երաշխաւորութիւն ցուցնելով, Պ. Կոշէն փոխառութիւն մը պիտի կնքէ, և այսպէս իւր տրամադրութեան ներքեւ պիտի ունենայ հարկաւոր միլիոններն, հանրային կարծեաց խնդրած ծովեզերեայ ամրութիւնները շինելու և անոնց սպառազինութիւններն ի կատար ածելու համար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Եւս քան զեւս աչքեցուցիչ յաջողութիւն մը կը գտնէ Զօր. Պուլանժէ ֆրանսացի ժողովրդեան քով։ Գաւառ մը ուր ընտրելի չէր հանդիսանար պաշտօնապէս, 59,000 քուէով երեսփոխան ընտրեցաւ։ Կարելի՞ է արդեօք մակաբերել թէ աւելի դիւրաւ պիտի ընտրուի ա՛յն գաւառէն ուր արդէն պաշտօնապէս ընտրելի է։ Հազիւ մէկ ամսոյ մէջ այսպէս աւելի քան 150,000 Ֆրանսացիք իրենց քուէները տալով Պուլանժէ զօրավարին՝ ուզեցին պատիւ ընել անոր, և քաղաքական գործոց մէջ երեւելի դեր մը տալ։ Երբ խօսքը Ֆրանսայի վրայ է, պէտք չէ բնաւ պնդել թէ այս կամ այն բան երբեք չի կրնար պատահիլ այդ երկրի մէջ։ Հաւասար հաւանականութեամբ կրնայ ըսուիլ թէ Պուլանժէ զօրավար Դիկտատոր մը պիտի լինի, կամ թէ քիչ մը ժամանակ ֆրանսացի ժողովրդեան միտքն զբաղեցնելէ յետոյ՝ իբրեւ երեսփոխան կամ իբրեւ նախարար այլեւայլ սխալներ գործելով՝ մոռացութեան պիտի մատնուի։ Այս ըսել է թէ Ֆրանսայի ապագայն անստոյգ է։ Ժողովուրդ մը որ այսպէս յանկարծ մէկ մարդու մը գիրկը կը նետուի, չի կրնար ճշմարտապէս հանրապետական և ազատասէր ժողովուրդ մը համարուիլ։ Հանրապետական սկզբունքներ դեռ հիմ բռնած չեն ֆրանսացի ժողովրդեան սրտին ու մտքին մէջ։ Ո՛րչափ աւելի ժողովրդականութիւն գտնէ Պուլանժէ, ո՛րչափ աւելի մօտենայ իւր երազած դիկտատորութեան, ա՛յնչափ աւելի պիտի ստուգուի այս դառն ճշմարտութիւն։

Չափաւոր կամ Պատեհական Հանրապետականք կ'ուզեն փոխարինել այն անիրաւութիւններ զորս ցարդ կրած էին Արմատականներէն։ Սոքա վերջին ժամանակներս սովորութիւն ըրած էին հարուածել չափաւոր նախարարութիւններն՝ անոնց պաշտօնավարութեան առաջին օրէն։ Չափաւորք կ'ուզեն այժմ նոյն բանն ընել Պ. Ֆլօքէի արմատական նախարարութեան։ Փարիզէ ապրիլ 4 թուով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պատեհականք կը պատրաստեն անմիջական հարցապնդում մը նոր նախարարութեան ընդհանուր աշխարհավարութեան վրայ։ Միայն արմատական լրագիրք կը հաւանին նախարարական յայտարարութեան, զոր մեր ընթերցողաց ծանօթացուցինք երէկ։ Տէմփ, Թան, Ռէբիւպլիք Ֆրանսէզ և այլ չափաւոր լրագիրք կը պախարակեն նախարարութիւնն, ըսելով թէ իւր գործածած լեզուն անուղղակի քաջալեր մ'է ռամկավարութեան։

Ֆրետերիկ Կայսրը Բրուսիոյ Թագի պատուանշանին մեծ խաչը տուաւ Հայազգի Վսեմ. Նարիման Խանին, որ Վեհ. Շահին ներկայացուցիչն էր հանգուցեալ Վիլհէլմ Կայսեր յուղարկաւորութեան հանդիսին մէջ։

—Իտալիոյ Թագաւորը 40,000 ֆր. նպաստ ղրկեց Գերմանիոյ ողողումներէն վնասուողներուն, ինչպէս Գերմանիա, չորս տարի յառաջ, փութացած էր նպաստ ղրկել Իսքիոյ (Իտալիոյ) երկրաշարժէն վնասուողներու։ Ումպերդօ Թագաւորին նուէրը ջերմապէս կը գնահատուի գերման մամլոյն կողմէ։

—Քանսասի (Միաց. Նահանգ.) Օսքալուզա քաղաքին ընտրութեանց մէջ, կին մը քաղաքապետ ընտրեցաւ, և ուրիշ քանի մը կանայք ալ անդամ ընտրեցան քաղաքային խորհրդոյն։

—Գերման լրագիրք կը ծանուցանեն թէ հանրածանօթ աշխարհագիր Փրոֆ. Քիբերդ ի մօտոյ Կեդր. Ասիա պիտի երթայ, քննելու այդ երկրի այլ և այլ կողմերն, որոց աշխարհագրութիւնն ըստ բաւականին ծանօթ չէ դեռ։

—Անցեալ շաբթուն մէջ կարգադրութիւնք եղած էին ի Վիէննա՝ 600 աւստրիացի ուխտաւորներ յատուկ կառախմբով Հռոմ ղրկելու։ Բայց վերջին վայրկենին գործն ետ մնաց, որովհետեւ կառախումբ մը լեցնելու չափ ուխտաւոր չգտնուեցաւ կաթոլիկ Աւստրիոյ մայրաքաղաքին մէջ։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԻՇԽԱՆ ԵՒ ԻՒՐ ՀԱՅՐ

Վիլհէլմ Իշխանի անպատշաճ բանախօսութիւնը, զոր երէկ կը յիշէինք, շուտով ուղղուեցաւ։ Եթէ այն վիճակին մէջ մնար, Գահաժառանգ Իշխանի և իւր հօր միջեւ ժամանակէ մ'ի վեր տիրող գժտութիւնն յայտ յանդիման հռչակ գտած պիտի լինէր։ Անշուշտ Պիզմարք Իշխանի խորհրդով, կառավարական Նորտ Տէյչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ նոր սրբագրեալ տպագրութիւն մը հրատարակեց Իշխանին բանախօսութեան։ Ըստ այս սրբագրութեան, Գահաժառանգի ճառին վերջին մասը սապէս պարտինք կարդալ.

«Մեր արդի վիճակը կը բաղդատեմ զօրագնդի մը վիճակին, որ յարձակման կը դիմէ, և հրամատարը կը զարնուի կ'իյնայ։ Իւր յաջորդը, թէեւ ծանրապէս վիրաւորեալ, կը յառաջանայ յանդգնօրէն, և ամեն ակնարկներ կ'ուղղուին դէպ ի դրօշն, զոր հաստատ ձեռքով մը կը կրէ դրօշակիրն։ Այսպէս դուք (Իշխան Պիզմարք) կը բռնէք Տէրութեան դրօշն։ Իցի՜ւ թէ, Կայսեր հետ միացեալ, ընդ երկար կարենաք բարձր բռնել ձեր դրօշ։ Աստուած օրհնէ և պաշտպանէ զԿայսրն և զՁերդ Բարձրութիւն։»

Այս սրբագրութենէ կ'երեւի թէ Պերլինի բարձրագոյն ակմբոց մէջ ջանք կայ Գահաժառանգին անխոհեմութիւնները զսպելու և Ֆրետերիկ Կայսեր հիւանդագին վիճակին պատճառած կսկիծներն աւելցնել ևս չդառնացնելու։

Պուքրէշի ռուսական դեսպանատան հրկիզումը ծանուցինք։ Նոր հեռագիր մը կ'ըսէ թէ այս հրկիզում հայրենասէր ռումէն հրձիգի մը գործն էր, որ կ'ուզէր վրէժ լուծել ռուս դեսպան հանրածանօթ Պ. Հիդրովոյէ, Պուքրէշի վերջին շփոթութիւններն ինք գրգռած լինելուն համար։

—Թայմսի Վիէննայի թղթակիցը կը հեռագրէ.

«Ռումանիոյ քաղաքական կացութիւնն այժմ շատ կը նմանի Սերպիոյ կացութեան։ Կարոլ Թագաւորն ըսաւ նոր նախարարներուն թէ տրամադիր է ամեն բանաւոր զիջումներ ընել ներքին գործոց մէջ, բայց օտար Տէրութեանց հետ Ռումանիոյ յարաբերութիւնք անփոփոխ պէտք է մնան։ Ո՛չ ոք տարակուսիր ըրաւ այս տեսութեան։ Ռումանիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Քարբ շատ հաճոյ է Աւստրիոյ կառավարութեան, երկար ժամանակ ռումանական դեսպան եղած լինելով ի Վիէննա։ Պ. Պրադիանոյի չափ հաստատապէս կուսակից է աւստրիական դաշնակցութեան։»

—«Արեւմտեան Մակեդոնիոյ պահապան զօրքերն աւելցնելու համար Բ. Դուռն տուած հրամանն անշուշտ զգուշական միջոց մ'է, Ձեռնակորայի խռովեալ վիճակին պատճառաւ, զի սովը կատղեցուցած է Ձեռնակորացիներն, և յաւազակութիւն կը մղէ զանոնք։»

—Նոյն թղթակից, հաստատելով այն զրոյց թէ ռուսական Բոլոնիոյ մէջ զինուորական մեծ շարժումներ կը կատարուին, որք գրաւած են աւստրեմաճառ կառավարութեան խորին ուշադրութիւնը, կ'ըսէ թէ որովհետեւ գարնան մէջ ամեն երկրաց բանակներ կարեւոր տեղափոխութիւններ կ'ընեն, պէտք չէ անպատճառ հետեւցնել թէ Ռուսիա պատերազմ կը խորհի այս միջոցիս։

—Ստուգուած է թէ Պ. Պրադիանոյի նախարարութեան անկման անմիջական պատճառն եղաւ տխուր դէպքն որ Երեսփ. Ժողովոյ խորհրդարանին առջեւ տեղի ունեցաւ, և որոյ հետեւանքն եղաւ Նաէ անուն բարապանին սպանումը։ Խեղճ մարդը զարնուած էր խոշոր գնտակէ մը, որ զինուորական հրացանէ մը միայն կրնար ելած լինել։ Բարապանը կը գտնուէր ընդդիմադրաց պետ Պ. Ֆլեվայի առջեւ, որոյ վրայ կ'երեւի թէ կրակ ընել ուզեր են զօրքերն։ Այս կսկծալի դէպք շատ գէշ տպաւորութիւն ըրաւ կառավարական մեծամասնութեան վրայ, որոյ անդամներէն շատեր չծածկեցին իրենց զայրոյթ։ Կարոլ Թագաւոր եւս խստիւ յանդիմանեց զՊ. Պրադիանօ, որ զօրք բերել տուած էր, երբ ոստիկանութիւն կը բաւէր Խորհրդարանի պաշտպանութեան։ Պ. Պրադիանօ ընդհանուր զայրոյթի այս արտայայտութեանց առջեւ հարկադրեցաւ հրաժարիլ։

—Սոֆիայէ կը հեռագրուի թէ Ցուպնիծայի բնորական խռովութեանց պատճառաւ բանտարկեալներէն ոմանք կրցած են բանտէն փախչիլ, և Ռիլօ լերանց մէջ հրոսակի մը գլուխը կը գտնուին, որ կը սպառնայ հետզհետէ և ի մօտոյ Պուլկարիա պիտի արշաւէ։ Թրնի գաւառին Քլիսուրա գիւղին մէջ մեծ խռովութիւնք տեղի ունեցեր են։ Նոր գիւղապետը պաշտօնի ձեռնարկելուն պէս, սկսեր է փառաւորել Սոֆիայի կառավարութիւնը։ Բայց տեղացիք իրեն համամիտ չլինելով, իւր տունը պաշարեր և խստիւ գանակոծեր են զինք։ Գիւղապետը Սոֆիա փախեր է։ Այս լուրեր Ֆերտինանտ Իշխանի կառավարութեան հակառակորդ աղբիւրներէ տրուելուն պատճառաւ վերապահութեամբ պէտք է ընդունուին։

—Նոյն կասկածելի աղբիւրներէ կուգայ նաեւ սա լուր թէ Ռուսճուքի շըրջակայ գիւղօրէից բնակիչք մերժեր են տուրք վճարել Սոֆիայի «աւօրէն» կառավարութեան, և տեսնելով որ կառավարութիւնն իրենց վրայ երկու վաշտ զօրք ղրկած է՝ բռնութեամբ տուրք հաւաքելու համար, նախամեծար համարեր են թողուլ իրենց տուները և Ռումանիա գաղթել։—Բայց եթէ իրօք Սոֆիայի կառավարութիւնը զօրք ղրկեր է, այդ զօրքեր չե՞ն կրցեր արգիլել այս գաղթականութիւն, որ պարտականներու փախուստ մը տարբերութիւն չունենալուն համար, դիւրաւ կրնար արգիլուիլ։

—Պարոն Նիքոլիչ, նախկին քաղաքային կառավարիչ Պոսնիոյ, Բեչկալի մէջ սերպերէն լրագիր մը սկսաւ հրատարակել, ի պաշտպանութիւն շահուց Հունգարիոյ, Խրուադիոյ, Սկլաւոնիոյ, Պոսնիոյ և Հէրցէկի Սերպերուն։ Մաճառ Խորհրդարանին սերպ անդամներէն ոմանք խմբագիր են այս թերթիս։

—Մեքսիկայէ կը հեռագրուի թէ Նախընթաց կիրակի Չէլամա քաղաքին մէջ ահաւոր դէպք մը տեղի ունեցած է։ Ցլամարտ պիտի կատարուէր, և սա այս յատկացեալ փայտեայ շէնքը լեցուն բազմութեամբ լցուած էր։ Քաղաքային բանտէն հանուած էին բանտարկեալներն անգամ ընդ հսկողութեամբ ոստիկանութեան տեսնելու համար այս յոյժ հետաքրքրաշարժ խաղ։ Զարագործաց մին լուցկի մը վառելով կըրակ տուաւ ինչ ինչ դիւրավառ նիւթերու։ Վայրկենի մը մէջ բոլոր հանդիսականք ահաբեկեալ դուրս փախչիլ սկսան։ Շատ մը

—)(64)(—

ՖԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՖՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՒ ՊՈՒԱՍԿՕՊԷ

ՍԻՐԱՅԻՆ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆօռդէլ թոյլ տուաւ որ Պաղիտ մեկնի, եւ երբ հաղորդակցութեան դուռը փակուեցաւ, փութաց երթալ տօքթէօռին քով որ տեղէն շարժած չէր այն խուցին մէջ ուր պահուըտած կը մնար, անտի հետեւելով սպասաւորին մէն մի բառին ու շարժման։

—Ի՞նչ կ'ըսէք տեսնենք, հարցուց Ֆօռդէլ։

—Ի՞նչ ըսեմ. այս մարդը կատակերգութիւն չի խաղար, ապահով եմ։ Թատրոն գնացած չէ եւ աղջի իրիկուընէ գահավիժած են զայն մառանին մէջ, վասն զի հրդեհին լուրը շատ շուտ տարածուեցաւ։ Հրդեհին ծագումէն երկու ժամ յետոյ, ամբողջ Բարիզ տեղեակ էր այնմ, եւ արդէն Լա Շաբէլ պուլվառին վրայէն, ուր գտան զայն, բոցերու մէջ կը նշմարուէին երկինք։ Ուրեմն չի ստեր ըսելով թէ բնաւին տեղեակ չէր անցած դարձածներուն։

—Հաւանական է... բայց կ'երկնչիմ որ այս դժբաղդ մարդուն բերնէն բան մը չկարենանք առնուլ։

—Ես հակառակը կը յուսամ։ Միայն թէ հարկ է օգնել նմա։ Այս վայրկենիս վերանորոգման պէս բան մը կը կատարուի իւր գլխուն մէջ... եւ մեծ բան է որ արթընցած պահուն ճանչցաւ զձեզ։ Այժմ, Լարիպուասիէռ հիւանդանոցին մէջ տեղի ունեցածներուն հակառակը կը պատահի։ Անդ չէր յիշեր բնաւ թէ ինք սպասաւոր է, իսկ այս տեղ, հիւանդանոց ղրկուած լինիլը չյիշեր։ Հարկ է հաղորդակցութեան թել մը գտնել երկու յիշատակները միացնելու համար։

—Եթէ կարենք միջոցը ցոյց տալ...

—Վերսկսեցէք խօսակցութիւնն եւ օգուտ քաղեցէք առաջին առիթէն որ ներկայանայ. սակայն բուռն կերպիւ մի՛ շարժէք։ Թողէ՛ք որ ինքնին գայ. ես այս տեղէն կը լսեմ ամեն ինչ եւ ի հարկին երեւան կ'ելնեմ։ Իմ մասիս, գիտական տեսակէտով, ես արդէն գոհ եմ։ Յիշողութիւնը բացուած է, ինչպէս գուշակած էի, պարզապէս բնաշրջական նոյման պահուն կատարուած տեղափոխութեան շնորհիւ... եւ գրեթէ չեմ տարակուսիր կատարեալ յաջողութիւն ձեռք բերելէ։ Բայց կ'ենթադրեմ թէ ամեն բանէ առաջ կը փափագիք տեղեկութիւն առնուլ գողութեան հեղինակաց մասին... միւս կողմէ, ոստիկանութեան պաշտօնեայք մեծ աջնութեամբ փորուեցան, պէտք է անոնց ալ ծառայութիւն մը մատուցանել։

—Լաւթի՜ն... դուռը կը զարնեն, ըսաւ Ֆօռդէլ ցած ձայնիւ, վար ձգելով վարագոյրն որ կը ծածկէր բժիշկը։

Սրահին դուռը բացուեցաւ եւ Պաղիտ երեւցաւ։

—Պարոնը տեսա՞ւ արդեօք որ մեծ սեղանին դարակը խորտակուած է, հարցուց զարհուրած կերպարանօք, փականքն հանուած է... և ճարօնական երկու պղնձէ արձաքն կը պակսին գօնսօլին վրայ... աջ կողմէն։

—Գիտեմ, պատասխանեց Ֆօռդէլ չեչտակի դիտելով զայն։ Սենեակս թալլեր են։

—Այս գիշեր... կարելի չէ... լաւ կը լինէի։

—Ո՛չ այս գիշեր։ Յերեկ ժամանակ... չորեքշաբթի օրը... Օբերա-Գօմիքին այրելէն քիչ մը առաջ։ Պահ մ'առաջ ինծ ըսիր թէ թատրոն չէիր գնացած։ Հապա ո՞ւր էիր։

—Ձեմ յիշեր։

—Ես շատ լաւ կը յիշեմ թէ այդ օրը դուրս ելայ ժամ չորսին։ Ուշ վերադարձայ... կէս գիշերուան մօտ։ Իսկ դո՞ւն։

—Ձեմ գիտեր։

—Դռնապանն ըսաւ ինծ թէ ինծմէ ժամ մը վերջը դուրս ելեր ես... բարեկամացդ միոյն հետ որ եկած էր առնուլ զքեզ։

Պաղիտ յանկարծ կանգնեցաւ նման մարդու մը որ կ'սկսի տարտամ կերպիւ յիշել մոռցուած դէպք մը։

—Այո՛, յարեց իւր տէրն, երիտասարդ մը որ կ'երեւի թէ պաշտօն ունի նորաձեւութեան վաճառատան մը մէջ... ի Լուվռ կարծեմ։

—Կրնամ երդնուլ պարոնին թէ վաճառատան պաշտօնէից հետ գործ ունեցած չեմ... եւ սակայն ինծ կ'երեւի թէ...։ Պարոնն ինծ արձակուրդ տուած էր այդ երեկոյին, այնպէս չէ՞։

—Ճիշդ է։ Ես թատրոն կ'երթայի եւ դու ըսած էիր դռնապանին թէ դու եւս անդ կ'երթաս։

—Դռնապանը սխալած լինելու է։ Ես շատ կը սիրեմ թատրոնն եւ կրցածիս չափ կ'երթամ... բայց այդ երեկոյին ուրիշ տեղ գնացի... ինծ կը թուի թէ դէպի Լա Կալէթի Ջաղացքն ելայ... Մոնմարդրի բըլրակին վրայ, բայց որո՞ւ հետ, չեմ կրնար յիշել։

—Մի՞ գուցէ Լօժէն անուն մարդու մը հետ, հարցուց յանկարծ Ֆօռդէլ որ որոշած էր խնդրոյն էական մասին մէջ մտնել։

—Լօժէն, կրկնեց սպասաւորն, այդ անուան հնչումն ապաւաղելով, ինչպէս արդէն ըրած էր հիւանդանոցին մէջ. այո՛, կը ճանչնամ մէկն որ Լօժէն կը կոչուի... Պարոնն ուստի՞ց գիտէ զայդ։

—Այդ մարդուն խօսքը դու ըրիր ինծ, պատասխանեց Ֆօռդէլ։

—Ե՞ս... ո՛չ, ոչ... երբեք չեմ համարձակիր տիրոջս քով խօսք բանալ այն անձանց վրայ որոց հետ կը տեսակցիմ։

—Սակայն այդ բանն ըրիր անցեալ օր իմ եւ ուրիշ երկու անձանց առջեւ։ Ճշմարիտ է թէ չճանչցար զիս։

—Ինչպէ՞ս կրնայ լինիլ որ պարոնը չի ճանչնամ։

—Թերեւս արբեալ էիր, ըսաւ Ֆօռդէլ մասնաւոր դիտմամբ։

Պաղիտ գլուխը խոնարհեցուց եւ աչքերն արտասուօք լեցուեցան։ Իւր տէրը մատը վէրքին վրայ դրած էր։ Խոստովանութիւնք միմեանց պիտի յաջորդէին։ Միայն հարկ էր քաղցրութեամբ դիւրացնել զայնս։

—Գինովութիւնը կախաղանի արժանի յանցանք մը չէ, յարեց Ֆօռդէլ։

—Քանի որ պարոնն այսքան բարեսիրտ է, մինչեց Պաղիտ, լաւագոյն է որ ամեն բան յայտնեմ։ Այո՛, ճշմարիտ է որ երբեմն գաւաթ մ'աւելի խմելու յոռի սովորութիւնն ունիմ, բայց յուսամ թէ պարոնը չմոռնար թէ զիս երբեք գինով վիճակի մէջ չէ տեսած։ Ծառայութեանս միջոցին չեմ խմեր, այլ տունէս դուրս, ազատ ժամանակիս։

—Ճշմարտութիւնը սա է որ ոչինչ պիտի իմանայի, եթէ սատանան գործի չխառնուէր։

—Կը հասկնամ թէ ինչ ըսել կ'ուզէք, գոչեց Պաղիտ։ Լօժէն մատներ է զիս։

—Ես Լօժէն չեմ ճանչնար, ըսաւ Ֆօռդէլ ժպտելով։

—Ո՛հ, կը հաւատամ... բայց այդ սըրիկան կարող է անստորագիր նամակներ գըրել... եւ կ'սկսիմ կասկածիլ ինծ ըրածին վրայ։ Եկաւ գտաւ զիս... չեմ գիտեր թէ հրդեհին օ՞րն էր արդեօք, վասն զի պահ մ'առաջ պարոնը տեսաւ որ Օբերա-Գօմիքի հրկիզման անտեղեակ էի... իսկ այժմ շատ լաւ կը յիշեմ թէ Լա Կալէթի Ջաղացքը տարաւ զիս եւ հոն ապսէնդ խմեցինք Անգլիացւոյ մը հետ...

—Լա՛ւ, մտածեց Ֆօռդէլ, այդ Անգլիացին Ճօն Սքինը լինելու է, որ իմ արժէթուղթերս վաճառած էր։ Կը մնայ այժմ գիտնալ թէ ո՛վ է միւսն։

—Այնքա՛ն խմցուցին ինծ որ գինովցայ։

—Յետո՞յ։

—Յետոյ, ոչինչ կը յիշեմ։ Այնպէս կ'երեւի ինծ թէ ուրիշ թաղ մը տարին զիս։

—Լա Շաբէ՞լ փողոց։

—Այո՛, այդ լինելու է։ Լօժէն շատ կը յաճախէր անդ. հաւանաբար խելքս բոլորովին գլխէս առին Կութ-տ'Օռ փողոցի գինեպանի խանութին մէջ։ Լօժէն անկից դուրս չէր ելներ։ Բայց կարելի չէ որ յիշեմ թէ ի՛նչ պատահեցաւ ինծ անկից ելած պահուս։

—Ես ըսեմ քեզ։ Կ'սաւեր տան մը մառանին մէջ նետեցին զքեզ կամ դու ինքնին իյնար։ Հոն գտան զքեզ զգայազիրկ։

—Այդ պատճառա՞ւ է ուրեմն որ յիշողութիւնս կորուսի։ Գլխիվայր ինկած եմ... գլխուս հարուած մը իջեցուցած լինելու են... եւ դեռ այս պահուս այնպէս կ'զգամ իբր թէ ուղեղիս մէջ ծակ մը բացուած կայ.... Պարոնը կը ներէ՞ եթէ հարցունեմ թէ ե՞րբ գետնէն վեր առին զիս։

—Ուրբաթ իրիկուն... եւ այսօր հինգշաբթի է։

—Բայց ի՛նչ եղայ այդ միջոցին...։ Ապահովապէս պարոնին տունը մէջ չէի։

—Այս գիշեր եկար հոս։

—Ո՞ւր կը գտնուէի ուրեմն։

—Ձե՞ս յիշեր թէ երկար սրահի մը մէջ պառկած էիր ուր շատ մը երկաթեայ մահիճներ կային սպիտակ վարագոյրներով։

—Այո՛... կ'երեւի ինծ թէ տեսած եմ այդպիսի տեղ մը... հիւանդանոցի սրա՞հ մ'էր։

—Լարիպուասիէռ հիւանդանոցը։ Երկուշաբթի օրը անդ տեսայ զքեզ, նստարանի մը վրայ բազմած, բակին մէջ ուր առանձին էիր։ Հետդ խօսեցայ։ Դուն ինծ նայեցար, բայց չպատասխանեցիր ինծ։

(Շարունակելի)

կանայք և տղայք ամփիթատրոնին վերի գաւիթներէն վար ցատկեցին, և ծանրապէս վիրաւորեցան։ Նոյն միջոցին ցուլը տիրող յուզումէն և լսուող աղաղակներէն կատղելով, խզեց իւր կապանք, և յարձակեցաւ գետին ինկած բազմութեան վրայ, զոր իւր եղջիւրներով վիրաւորեց չարաչար։ 18 անձինք մեռան, 60 անձինք այրեցան աւելի կամ նուազ, աւելի քան 100 անձինք վիրաւորեցան վերէն վար խնալով և 30 անձինք այլ և այլ կերպիւ վնասուեցան բազմութենէն մղուելով։ Այս ընդհանուր շփոթութենէ օգուտ քաղելով, բանտարկեալք փախան, և արդէն այս էր իրենց ուզածը։

Երբեմն Հայաստան ղրկուած Խազախներուն պետը, Զօր. Աշինով, ժամանակ մը Աթոսի ռուսական վանքին հիւր լինելէ յետոյ, շաբթուս մէջ Կ. Պոլսէն անցնելով Օտեսա գնաց։ Մեկնելէն առաջ ծանուցեր է թէ Կաւկասիա կ'երթայ։ Կ'ըսուէր թէ Մոսքուայի համալսարան մասնախումբն Աշինով զօրավարին պաշտօն տուեր է Պոնիա երթալ, սլաւ ապստամբաց գլուխն անցնելու համար, բայց կ'երեւի թէ այս լուր անհիմն է, կամ գէթ կանխահաս։ Կ. Պոլսէ մեկնելէն առաջ, Աշինով տեսակցեր է Պ. Օնուի հետ։

—Վիեննայէ կը հեռագրուի թէ շաբթուս սկիզբէն ի վեր առատ ձիւն կը տեղայ հոն։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայր երէկ առաւօտ կայս. պալատ երթալով [illegible] Վեհ. Օսման փաշայի հետ։

[illegible]

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ, ԱՏԵՆԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ

[illegible]

ՀԱՅՆԵՐՈՒԹ Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Վեհ. Սուլթանը՝ Գերմանիոյ Ֆրետերիք կայսեր գահակալութեան առթիւ, ի պատիւ Ն. Վեհափառութեան երէկ գիշեր շքեղ հացկերոյթ մը տուաւ մայրաքաղաքիս գերմանական դեսպան Պ. տը Րատովիձի։ Երեկոյեան դէմ, պալատական կառքեր ղրկուեցան ի գերմանական դեսպանատուն և Պ. տը Րատովիձ ու դեսպանատան գլխաւոր պաշտօնատարքն դ. բազմելով հանդիսիւ Եըլտըզի պալատը գնացին ուր ընդունուեցան արժանավայել մեծարանօք։ Հացկերոյթը տեղի ունեցաւ Եըլտըզի պալատան մեծ դահլիճին մէջ։ Սեղանին ներկայ էին Մեծ-Եպարքոս Քեամիլ փաշա, Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշա, Արտաքին գործոց Նախարար Սայիտ փաշա, Ծովային Նախարար Հասան փաշա, Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Տատեան էֆէնտի և կայս. պալատան բարձրաստիճան պաշտօնատարք ոմանք։ Ներկայք իրենց պաշտօնական համազգեստներն և պատուանշանները կը կրէին։

ՋՆՋԵԱԼ ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆՔ

Քաղաքապետութեան ջնջեալ վարչական ժողովոյ սեղանին վրայ գծըւած պաշտօնագիրք ուրիշ պաշտօնատանց պիտի յանձնուին։ Նոյնպէս պաշտօնէից դատաստաններու վերաբերեալ յիսունի չափ պաշտօնագիրք եւ Պետական Խորհրդոյ դատական ճիւղին պիտի յանձնուին ուր պիտի փոխադրուին նաև նոյն ժողովոյ քարտուղարք։

[illegible]

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՔ

[illegible]

ՍԵՐԻԶԻ ՄԵՏՐԱՊՈԼԻՏԸ

[illegible]

ԿՐԵՏԷ

[illegible]

ՌՈՒՍ ՌՈՒՄԱՆԻԱ

[illegible]

ԼՐԱԳԻՐ ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԻ

[illegible]

Նաշնորհը խնդրած էր, իբր գլխաւոր պայման առաջարկելով 500,000 ոսկւոյ կանխավճար մ'ընել եւ գոյանալիք հասոյթին հարիւրին երեսունը կայս. կառավարութեան տալ։ Ձեռնհաս իշխանութիւնը նկատողութեան առնլով զայս առաջարկ խնդիրը Ծովային Նախարարութեան հաղորդած եւ Նորա կարծիքն ուզած էր։ Արդ, ծովային նախարարութիւնը պատասխանած է թէ այս առաջարկ կ'ընդունուի պայմանաւ որ այդ ընկերութիւնն յանձն առնու Նիկոմիդիայէն մինչեւ Երէյլի երկաթուղի մը շինել։ Այս խնդրոյն վրայ այժմ խորհրդակցութիւնք կը կատարուին։

ԱՒԱԶԱԿԱՊԵՏԻ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒՄԸ

Սամսոնէն կը գրեն մեզ թէ հանրածանօթ աւազակապետ Սոֆիչ, որ 9-10 տարիներէ ի վեր Ճանիկի գաւառն իւր ասպատակութեանց վայր ընտրած էր և իւր հրոսախմբին հետ երբեմն Սեբաստիոյ գաւառին մէջ այլ և այլ չահատակութեամբք հռչակաւոր եղած էր, վերջերս սպաննուած է ոստիկաններէ։ Սոֆիչի վերջին չահատակութիւնն եղած էր յԵրուսաղէմ ուխտի գնացող վեց Հայոց կողոպտումը։ Իբր երկու շաբաթ առաջ, աւազակապետը՝ Սամսոնէն 10 ժամ հեռի Քավաք գիւղի մօտ գտնուած բնակարանէն արշալուսոյն սպառազէն դուրս ելած ժամանակ, առջի երեկոյէն դարանակալ սպասող ոստիկանաց ձեռամբ գնդակահար գետին կը փռուի։ Ամիս մ'առաջ աւազակապետին ընկերներէն մէկ քանին ևս ոստիկանաց ձեռամբ սպաննուած կամ ձերբակալուած են։

Դամասկոսի պահեստի զօրաց հրամանատար միրլիվա Մուսթաֆա Ճավիտ փաշա Ֆէրիգութեան աստիճանին բարձրանալով Եդեսիոյ պահեստի զօրաց հրամանատար անուանեցաւ։

—Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ Զօր գաւառի ժանտարմաներու հազարապետ Իսմայիլ էֆէնտի եւ ուրիշ վեց սպայք, որք կառավարութեան ստացուածքը գողնալուն համար ամբաստանուած են, Ե. զօրաբանակի կեդրոնին մէջ գումարեալ պատերազմական ատեանի մը առջեւ պիտի դատուին։ Այդ սպայք ընդ հսկողութեամբ Դամասկոս բերուած են։

—Մոնիթէօր Օրիանթալ կ'իմանայ թէ Ներքին գործոց նախարարութիւնն ուշադրութեամբ կ'ուսումնասիրէ այս պահուս տեղեկագիր մը զոր մատուցած է Մանաս էֆէնտի, երբեմն գործակէր Ասիոյ բարենորոգմանց, ի մասին հաստատման և բնակութեան Միջագետաց Թափառաշրջիկ հրոսախմբաց։

—Բ. Դուռը կը խորհրդակցի այն միջոցներուն վրայ որք անհրաժեշտ են Բաթմանի վարչութեան իւր պարտականութիւններն ի գործ դնելու համար, կ'ըսուի թէ մտադրութիւն կայ Բաթմանի վարչութիւնը միացնել Քաղաքապետութեան հետ։

—Այտընի կուսակալ Րիզա փաշա երէկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Երէկ իրենց պաշտօնատեղին ուղեւորեցան Վիեննայի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ տեղակալ-գնդապետ Թէվֆիք պէյ, Պուքրէշի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ հազարապետ Քէնան պէյ եւ Պելկրատի օսմ. դեսպանատան զինուորական կցորդ դեր-հազարապետ Ահմէտ էֆէնտի։

—Կ. Պոլիս հասած լրոց նայելով, Լէմնոսի շրջակայքը ծովահէնք երեւան ելեր են։ Տեղական իշխանութիւնք իմանալով զայս, անմիջապէս կղզւոյն պահակ չոգենաւը ճանբայ հաներ են ծովասպատակաց հալածման համար։

(Մոնիթէօր)

—Կայս. Թանգարանի տնօրէն եւ Օսմ. Հանրային պարտուց վարչութեան մէջ օսմ. պատուիրակ Համտի պէյ վաղը Սիտոն կուղեւորի շարունակելու համար այն խուզարկութիւնները զորս սկսած էր յառաջագոյն։ Համտի Պէյի պիտի ընկերանայ Պ. Տէմօսթէն Պալթաձի՝ Իզմիրէն։

—Հաւանաբար մինչեւ կիւրակէ Աթէնքէն մայրաքաղաքս կը վերադառնայ ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտոֆ իւր որդւոյն հետ. իսկ դեսպանուհին Իտալիա պիտի ուղեւորի, կ'ըսուի։

—Մուսուլէն առնուած վերջին լուրեր կը ծանուցանեն թէ կայսերական զօրքերն հզօրապէս հալածելով Համավէնտներն, ի հնազանդութիւն բերեր են զանոնք։

—Բ. Դուռը ծանուցած է Ելմտական նախարարութեան թէ երկու հազար հինգ հարիւր ղրուշ հանգստեան թոշակ յատկացուած է Կապտան էֆէնտիի։

—Սուրիոյ արքունի կալուածոց յանձնաժողովոյ նախագահ անուանած է Ե. զօրաբանակի հրամանատար Հիւսէյին Ֆէվզի փաշա։ Կայս. անձնական Գանձուն նախարարութիւնը հեռագրաւ ծանուցած է զայս Ն. Վսեմութեան։

—Վեհ. Սուլթանն արտօնած է Սաբուլխանի կառավարիչ Տաքիր փաշան արձակուրդով մայրաքաղաքս գալ։ Տաքիր փաշա եղբայրն է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

—Վեհ. Սուլթանն Իսմիթայ պատուանշանի արծաթ շքադրամը շնորհած է զինուորական քննիչ յանձնաժողովոյ անդամ գնդապետ Ահմէտ Աքիֆ պէյի։

—Պելճիական դեսպանատան երկրորդ Թարգման Պ. Հիւպշ առաջին Թարգմանի պաշտօնը պիտի վարէ, սպասելով որ անուանուի յաջորդն Պ. Քալինիսի որ Սելանիկի պելճիական հիւպատոս կարգուած է։ Պ. Հիւպշ առջի օրը Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց Նախարարին ներկայացուեցաւ իբր առաջին Թարգման։

—Սուրիոյ նահանգին մէջ գտնուած արքունի Պիսան ագարակին շրջակայքը փորուած պահուն, սափոր մը գտնուած էր որ 360 հատ հին դրամներ կը պարունակէր։ Այս դրամք ղրկուած են կայս. Անձնական Գանձուն Նախարարութեան, որ Վեհ. Սուլթանին մատուցեր է։ Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ այդ ագարակի հասոյթէն 10000 ղրուշի գումար մը նուիրուի այդ հնութիւնները գտնող գործաւորաց։

—Պէնկազիի նահանգին կուսակալութեան Թարգման անուանած է Արտաքին գործոց Նախարարութեան Թարգմանութեան սենեկի քարտուղարներէն Ապտուլլահ էֆէնտի։

—Օտեսայէն կը հեռագրեն թէ ցորենի գինն իջեր է ի Ռուսիա։

—Սոֆիայէ կը գրեն Պուքրէշի լրագրոյ մը թէ պուլկար կառավարութիւնը զինուորական կցորդի պաշտօն մը պիտի հաստատէ Կ. Պոլսոյ պուլկարական գործակատարութեան մօտ։ Տր. Վուլքովիչ առաջարկեր է որ այս պաշտօնին կոչուի աւստրիացի նախկին սպայ Պ. Հէրպսթ։

—Բերայի ոստիկանութիւնը տեղեկանալով որ բաւական քանակութեամբ ուժանակ պահուած կայ ի Շիշլի, Թանաշ անուն յոյն նպարավաճառի մը խանութին մէջ, երկուշաբթի օրը խուզարկութիւն մը կատարեց անդ։ Բերայի կառավարիչ Արիֆ պէյ, ոստիկանութեան վերատեսչի խորհրդական Պ. Պօնէն, ոստիկանական քննիչ Պ. Պէրթօմէ, որ նոր հասած է Բարիզէն, և կայս. պալատան պաշտօնեաներէն Սայիտ պէյ ներկայ էին այս խուզարկութեան։ Տասնի չափ ոստիկանք երկու ժամու չափ վերիվայր ըրին խանութն, առանց բան մը գտնելու, և կը պատրաստուէին հեռանալ, երբ Ճէմալ էֆէնտի և Հիւսէյին էֆէնտի կիբիտլի անուն ոստիկանք ուզեցին մառանն իջնել։ Այս անգամ գտան ուժանակի վեց ծրարներ որք պահուած էին մառանին մէկ մթին խորշն։ Իւրաքանչիւր ծրար կը պարունակէր 4 ական փամփուշտ։ Նմանապէս գտնուեցան 2 հրացանք, 2 քարապինք, 1 րէվոլվըր և 2 դաշոյն։

Ասոնցմէ զատ երեւան ելան տրձակ մը թուղթեր, պուլկարերէն լեզուաւ գրուած։ Այս ամենն առնուելով կալթա Սէրայի պաշտօնատունը բերուեցան և Թանաշ ձերբակալուեցաւ իւր խանութին երկու մանչերուն հետ որոց մին իւր իսկ զաւակն է։

Խիստ քննութիւն մը բացուած է ձեռամբ Պ. Պօնէնի, Պ. Պէրթօմէի և Հիւսնի էֆէնտիի՝ նախագահ ոստիկանական ժողովոյ։

—Ելմտական նախարարութիւնն հարկ եղած պատրաստութիւնները կը տեսնէ Սուրբէի հիւմայունի նուիրական կարաւանը որոշեալ ժամանակին ճամբայ հանելու համար։

Նոյն նախարարութիւնը կը պատրաստէ ի մօտոյ մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարել կառավարական բոլոր պաշտօնէից։

—Բերայի Շիտակ Ճամբան, Լինարտի փողոցին անկիւնը գտնուող նոյաձեւութեանց վաճառատունը, որ ոստիկանութեան կողմէ կնքոյ ներքեւ առնուած էր, բացուած է։ Բայց մաս մը ապրանքներ որոց իւր ստացուածքը լինելը ճանչցած էր Պ. Պաք (Օրօզտի վաճառատունէն) անոր հանուելով Ղալաթա Սէրայ տարուած են։ Այս գործին վրայ քննութիւնք կը շարունակուին։

—Լոյտի ընկերութեան Կ. Պոլսոյ ճիւղին տնօրէն Պ. Ֆօռնի յառաջիկայ ուրբաթ Դըրիէսդ կ'ուղեւորի ուր կոչուած է կեդրոնական վարչութեան կողմէ, ինչ ինչ գործոց պատճառաւ։ Պ. Ֆօռնիի փոխանորդութիւնը պիտի կատարէ Պ. Լիւքիօլի։

—Իզմիրէն կը գրեն թէ քաղաքին մէջ ժանտատենդ ծագած է եւ թէ բազմաթիւ բանտարկեալք, որք այդ հիւանդութենէն բռնուելով հիւանդանոց փոխադրուած էին մեռեր են։

—Սուրիոյ կուսակալ Նաշիֆ փաշա Ներքին գործոց նախարարութեան հեռագիր մ'ուղղելով կը ծանուցանէ թէ թէեւ ժամանակէ մ'ի վեր երաշտութիւն կը տիրէ նահանգին մէջ, սակայն այս օրերս անձրեւներ տեղացեր են ի Դամասկոս եւ ի Հօրան։

—Առջի օրը երեք յոյն երիտասարդք, Քոսմիդի, Սդէլիօ և Միլթիատ, երեքն ալ սրճարանի սպասաւոր, Եաղ Գափանէն նաւակ մը նստելով Պոլսոյ կողմն անցան. անդ լաւ մը զուարճանալէ և արբենալէ յետոյ, նաւակով Ղալաթիա կը վերադառնային, երբ Կամուրջին բացերը նաւակը շրջեցաւ երիտասարդաց չարժումներէն. ամեն կողմէ հասած օգնութեանց շնորհիւ նաւավարն ու երկու երիտասարդք ազատեցան, իսկ Սդէլիօ որ ամենէն աւելի գինով էր, խեղդուեցաւ։

—Եգիպտոսի մէջ չատեր հետաքրքիր են եղեր թէ ի՞նչ պատճառաւ Բրէնս Հասան փաշայի մարմինը Աղեքսանդրիա, Նէպի Տանիէլի մզկիթին մէջ թաղուած է, մինչդեռ նորա նախնեաց գերեզմանք ի Գահիրէ կը գտնուին։ Կը պատմուի թէ թէ վախճանելուն իւր կտակին մէջ բացորոշապէս կամք յայտնած էր որ իւր յուղարկաւորութիւնն ու թաղումը կատարուին յԱղեքսանդրիա։ Եգիպտական լրագիրք կը պատմեն թէ Հասան փաշա՝ մեռնելէն քիչ առաջ, երազին մէջ տեսեր է իւր հօրեղբօրորդին, Թօսուն փաշա, որ ըսեր է նմա «Մօտ ժամանակէն նաւակ մը իմ քովս պիտի բերէ զքեզ, և այս՝ երեք շաբաթ չանցած»։ Հիւանդը խորապէս զգածուելով այս երազէն, երբ զգացեր է մահուան մերձ լինելը, փափագ յայտներ է որ Նէպի Տանիէլի մզկիթը թաղուի, ուր կը գտնուի Թօսուն փաշայի մարմինը։

Գարլըման եւ Պլումպերկի մեծ վաճառատունն ի Ղալաթիա, Պէօյիւք Միլլէթ խան, զատկական մերձակայ տօնին առթիւ ամեն կիւրակի բաց է։ Այս վաճառատան առաւելութեանց համար հարկ չենք համարիր յանձնարարութիւններ ընել ընթերցողաց. պարզ այցելութիւն մը պիտի համոզէ գնորդները։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բարիզ, 9 ապրիլ

Պուլանժէ զօրավարն, իւր շնորհակալեաց նամակին մէջ առ ընտրողս Տօրտօնիի, ամուլ կը հռչակէ զՊորհրդարանն, որ, կ'ըսէ, ծաղու առարկայ կ'ընէ զՖրանսա յաչս Եւրոպիոյ։ Զօրավարն յոյս կը յայտնէ թէ Նօրի գաւառին ընտրողներն յառաջիկայ կիւրակի նոր և նշանական բողոք մ'ընեն։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Լոնտոն 9 ապրիլ

Ռուսիա մտադիր լինելով պուլկարական խնդրոյն կարգադրութիւնը թողուլ աւելի նպաստաւոր ժամանակի մը, առայժմ դադրեցուցած է այդ մասին կատարուած պաշտօնական խորհրդակցութիւնները։

Պերլին, 9 ապրիլ

Բեդրպուրկէն եկած լուրերու նայելով Ռուսիոյ կայսրն և կառավարութիւնն անտարբեր աչօք կը նային եղեր Աղեքսանդր Պաթէնպէրկ իշխանի և Վիքդորիա իշխանուհւոյ ամուսնութեան։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Ղալաթիա, 30 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111 5/8
3 » » » (վճարելին)	111 1/4
Բարիզի » (պանքայի)	22 67 1/2
» » » (վճարելին)	22 75

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

			Գանձկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս.)	Սէրի Գ.	Կ.	15 38
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	»	15 38
Բերայի մէջ	»	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	»	15 29
Բարձրագոյն գին	»	»	15 29
Նուազագոյն »	»	»	15 29
Կէս օրին	»	»	15 29

ԽՈՒԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	Գ. Կ.	36 24
Այս առաւօտ	»	36 15
Կէս օր	»	36

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն 1858)	Ա	Սէրի	Գ. Կ.	24 20
» 1862)				
» 1860)				
» 1863)	Բ	»	«	14 30
» 1872)				
» 1865)				
» 1869)		»	» 0.	15 29
» 1873)				

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍՔ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4	16
Քրէտի Ժէնէրալ	Օսմ. »	7	12
Պանք տը Գօնս	»	6	35
Սօս. Շանժ է վալէօր	»	4	25
Թըռամուէյ	»	407 1/2	
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	39	
Օպլիկասիոն տը Տրիօրիթէ	»	—	
Բաժնեթուղթ Լաւրիոմի	»	135	

Ընթացք դրամոց

Օսմանեան ոսկի	ղրշ.	100
20 Ֆրանքնոց	»	88 17
Անգլիական ոսկի	»	111 12
Բօլ Իմբէրիալ	»	91
Քրիմեց	»	51 15
Ռուպլի թղթադրամ	»	10 65
» արծաթ	»	76 30
Ֆիօրին	»	— —
Մէճ. արծ. (տարբ.)	»	108 10
Վեցնոց	»	104 10
Հինգնոց	»	104 10
Մէթալիք	»	103
Թաաֆիէ	»	13

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՕՐՍԱ

Լոնտոն, 10 ապրիլ ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	101 1/2
Օսմ. » Սէրի Գ. բացուեցաւ	14 5/16
» » » գոցուեցաւ	14 3/16
» » » Ա.	24 1/4
» » » Բ.	14 1/2
» » » Գ.	14
Օթօման 1871 գ. կ.	80 1/4
Փոխառութիւն 1877 գ. կ.	95 1/4
Պանք Օթօման	10 3/8
Իտալական փոխառ. 1873	93 1/4
Եգիպտական միացեալ (Ունիֆիէ)	81
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	103 1/8
Տայրա Սանիէ	77 7/8
Դօմենիալ (փոխառ. Ռօշիլտ)	100 1/4
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 45

Վիեննա, 10 ապրիլ ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 60
Օսմանեան երկաթուղի	20 10

Բարիզ, 10 ապրիլ ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107 15
» » 3 %	81 90
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 47 1/2
» » » գոցուեցաւ	14 32 1/2
» » » Բ.	14 25
» » » Գ.	14 25
Օսմանեան երկաթուղի	39 12 1/2
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	511 25
Քրէտի Լիոնէ	567 50
» Ֆօնսիէ	1370
Բամնեսամ Լիոնի	1272 50
Սուէզի ջրանցք	2136 25
Ռուսական 5 % 1877 ի	99 7/8
Իտալական Ռանթ	95 85
Սպանիական (արտաքին)	68 1/8
Եգիպտական միացեալ	409 37 1/2
Տրիօրիթէ Թիւրք	375
5 % Հելլենական	368 75
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 27

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՕՐՍ

Բարիզ, 10 ապրիլ ժ. 10 վ. 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քոնսոլիտէ	14 22 1/2
Եգիպտական	409 37

ՀԱՅ ԵՒ ԼԱՏԻՆ ԼԵԶՈՒՔ

Պ. Ա. Իոհաննեսեան, որ 1884ին ի Վարնա կը հրատարակէր Huis լրագիրն՝ հայ լեզուով և լատին տառերով, մեզ յանձնած է հետեւեալ յօդուածն՝ հրատարակութեան խնդրանօք։

Huis լրագրին մէջ, որը ժամանակ մը տպուեցաւ Վարնա քաղաքը, բացի թէ հայ լեզուն է իր սկզբէն սանսգրիդ և մեծ յարմարութիւն ունի լատին լեզուին, ու եթէ հաստատեմ իմ ըսածները, պիտի շինեմ գիրք մը։ Այդ գիրքը պատրաստ է այսօր։

Կը հաւատամ թէ Մեսրոպեան գրութեան կուսակիցները աւելի բազմաթիւ են. բայց պիտի ճանաչեն, թէ Մեսրոպ ու իրեն ժամանակակիցները տարածելով հայ լեզուին մէջ նոր կամ օտար ալֆապետ մը մանաւանդ ռամիկ հնչումներով (փոխանակ Փիւնիկեցի ալֆապետին), աւրեցին քերականութիւնը հայ լեզուին ու վերջապէս ամբողջ լեզուն կերպ մը ցաւելի բան եղաւ։ Այս սխալութեան պտուղը բերաւ այն վիճակը որին մէջ կը լողայ այսօր հայ ազգը։

Բռնելով հաշիւ քաղաքակիրթ ժամանակներուն որին մէջ կ'ապրինք, ես կը յուսամ թէ ազգին կամքը ու հրամանքը կարելի պիտի ըլլայ կազմուելու Թիֆլիզի կամ Կոնստանդնուպոլսի մէջ ազատեմիայ մը որը գրաղուի փնտռելու սկիզբը հայ լեզուին։

Ագատեմիան կազմուած, երջանիկ պիտի ըլլանք, տեսնելով թէ մեր բուն լեզուն, մեր մութ ժամանակներուն զոհը, պիտի առնու այսօր իրեն տեղը, կամ արժանապատուութիւնը որը պէտք է ունենայ ինչպէս ծեր լեզու, մայր թերեւս ուրիշ լեզուներու, ու Մեսրոպեան ալֆապետը, այս երկաթը, իրեն երկու լեզուով ըսած գրաբար ու աշխարհաբար պիտի միան ապագային համար մեր ազգին տխուր յիշատակը։

Ծիշդ է թէ Մեսրոպեան ալֆապետը է կատարեալ ալֆապետ մը, այսինքն ունէ ու ռամիկ պիտուական հնչումները, կը ճանաչեմ թէ ինքն է մինակ ալֆապետը, մինակ բանալին կամ տապարը որով կը կարենանք ճղքելու բառ մը ու գտնելու իրեն ճիշդ բնագիրը. բայց չէ մեր լեզուին բուն ալֆապետը։

Խօսելով լեզուին վրայ, ինչպէս ըսեցի, աւեր աղաւելի կերպ մ'է, բայց դժար քաջութիւնով կը պահպանէ իրեն արմատները։ Շատ բառերուն մէջ կը պահպանէ ու լատին բառերուն արմատները, մանաւանդ այն բառերուն որոնց համար լատին բառարանը կը խօսէ մութ կերպ մը։ Գալով քերականութեանը, է չատ խեղճ վիճակի մէջ, ամբողջ կապիկութիւն մը։ Ագատեմիան ստիպած պիտի ըլլայ ընդունել adlitteram կանոնները քերականութեանը լատին լեզուին։

Պիտի գտնունք զմեր լեզուն իրեն բուն կամ սկզբնական վիճակի մէջ, տարակոյս չկայ պէտք ունի կրթուելու, բայց ինչևիցէ իրեն կրթութիւնը չի պէտք է երթայ մինչեւ աւրէ պարզ չափիկը որին մէջ կը գտնուի, վասնզի այն պարզ չափիկը է իրեն իրաւութիւնը, իրեն սկզբնական կամ ծերութեան պատիւը։

Բառը Deus մեր լեզուին մէջ չունինք, ունինք միայն բառը Աստուած. Բառը Աստուած ունէ իբրեւ արմատ, կը կարդացուի ու կը հասկցուի Assiduas կամ Assidues (ս, սս. տ, ե. ծ, ս, լծորդ են), կապակցութեանը մէջ է բառերովը

զետեղ (sedel) գ, ս. զ, լ, լծորդ
չիտակեալ (sede-կեալ) չ, ս. ի, ե, լծորդ
չտեմարան (sede-մարան)
ջատակեմ (sede-կեմ)
սաղել (sedel) գ, տ, լծորդ
ստացող (sede-ցող)
ստեղիմ (sedeli-մ)
ստեղծիչ (sedel-ծիչ)
ստոր (sed-որ)
ստուար (sedu-ար) եայլն.

ազատ (Assid: քննէ ու լատին բնագիրը Sedeo ու Assideo), գ. սս. ա, ի, յծորդ. քննելու է հիմնի մէջ ու բնագիրը լատին բառին Assiduus, մանաւանդ բառերուն մէջ Assiduus, Permanent: Etabli: Riche; distingué....; Assiduus miles, Soldat qui s'entretient lui même...

աստի (assidi) ս, սս. յծորդ.

աստիք (assidi-ք)

աստիճան (asside-ճան)

աշտանակամաղ (asside-նակամաղ) չ. սս. յծորդ.

աշտանակ (asside-նակ)

աշտանակեմ (asside-նակեմ)

աշտարակ (asside-րակ)

հաստ (assid) հ. նախդիր

հաստիչ (asside-չ) ի, ե, յծորդ.

հաստատ (asside-տ)

հաշտեցուցանեմ (asside-ցուցանեմ)

հաշտել արեւու (assidel-արեւու) եւն... ու յարմարութեանը մէջ լատին բառերովը sedeo, sedes, sedile.... assideo, assiduus.....

Բնագիրը Աստուած բառին, կը յիշէ մեզի բնութիւնը, մեր սկզբնական կրօնքը. Քննելու է բնագիրը բառերունը հաստատ, հաստատութիւն (asside-տ, asside-տութիւն), ու հարազատութիւն (հար assidu-թիւն). 1,

(որք դատապարտած են քանիցս Պոլսոյ դպրոցականաց սխալ հնչումները) թէ՛ Գարագաշեան էֆէնտիի և թէ այլոց կողմանէ։

Այս առթիւ աւելորդ չենք համարիր յիշեցնել թէ յանձնաժողովոյ նոտերուն մէջ նախ պիտի որոշուի դ. կ, տ, ծ և ճ տառերուն սոյն հնչման խնդիրը, երկրորդ՝ յ և հ, ո և օ, փ և ֆ տառերու հնչման։ Երբ յանձնաժողովոյ մեծամասնութիւնն համաձայն է սկզբամբ Իւթիւճեան էֆէնտիի յայտնած կարծեաց, կը կարծենք թէ ալ հարկ չմնար երկար նիստերու։

ԲԱՆԱՍԷՐ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՐԲԵՐԴ, 15 մարտ

Մարտի սկիզբներէն ի վեր Ամերիկայի ճանբան դոցուեցաւ կամ գնալ ուզողներ գէթ այնպէս տեսան. շատեր էին այս անգամ որ փայրկեան առաջ գարնան երկար օրերուն կ'սպասէին, այլ ատ ոչ ումեք կը տրուի անցագիր մը։

Պոլիս ճանբորդել ուզողին անգամ կառավորութիւնը դժուարաւ կամ անխատահ...

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ Ի ՀՆԴԻԿՍ

Աշխարհի վրայ թերեւս հազուագիւտ են այն ժողովուրդք՝ որք մեզի՝ չափ հին ըլլան և մեզի չափ երկրագնդի այլ և այլ կողմերը ցիր ու ցան. ո՞ւր չկան հայեր, ո՞ւր ոտք չդրաւ այդ հնութեան զաւակը։

Ըստ այսմ, երկրի մէկ հեռաւոր մասին մէջ կը գտնուի հնդկական հայ գաղթականութիւն մը եւ, որ, գրեթէ մէկ դարէ ի վեր, անծանօթ աստղերու տակ կ'ապրի, կը շնչէ, պահելով ջերմեռանդութեամբ ի՛նչ որ հայկական է և ազգային։

Ճավայի մէջ ունինք 32 տուն հայ ընտանիք, մէկ եկեղեցի, Ս. Յովհաննէս անուն, կառուցեալ Մարիամ խաթուն Մանուկեան բարեպաշտ կնոջ մը կտակաւ, նաև դպրոց մը և գեղեցկաշէն առաջնորդարան մը։ Ճավայի հայ գաղթականութեան հոգեւոր տեսչութիւնն յանձնուած է քահանայի մը, Տէր Մկրտիչ։

Սոյն քաղաքի Հայք Պարսկաստանի Նոր Ջուղայէն գաղթած են գրեթէ մէկ դար առաջ, և էջմիածնայ թեմին վերաբերելով՝ են ընդ իրաւասութեամբ Ջուղայի ազգային...

...երբէք, այլ որովհետեւ սատան է ատիթ և հեղինակ ամէն չարեաց, իրենց խունկն ու խնդրուածքը սատանային միայն կը մատուցանեն որ զիրենք մեզքէ զերծ պահէ։ Աստուծոյ բնաւ աղօթք և փառաբանութիւն չեն մատուցաներ, զի իրենց աւարկութիւնն է թէ Աստուած իրենց օրհնաբանութեանց կարօտ չէ։

Ճավայի բնիկք մահմետական են եւ աղքատ. ասոնց ամենքն ալ ծառայութեամբ կ'ապրին, զի հարստութիւնը գաղթականաց ձեռքն է. իրենց օրական կերակուրն է խաշած բրինձ։ Իրենց տեարց առջեւ նըստուկ եւ ծռուկ կը ծառայեն. վերջին աստիճան հաւատարիմ են, եւ ամեն մէկ գործի համար յատուկ սպասաւորներ սահմանուած են. գողութեան վրայ բնաւ գաղափար իսկ չունին. թէպէտեւ կրնան յաջողիլ ձեռնարուեստներու մէջ, բայց ծոյլ են։

ՎԱՐՍԱՆՈՅՇ

ՎՐԻՊԱԿ.—Արեւելքի նախընթաց աւուր թերթին (թիւ 1271) մէջ երկու սխալներ սպրդած են. Դ. սիւնակի 19րդ տողի «Բարիզ» բառը պէտք է կարդալ «Պարչէլօնա». Նոյն սիւնակի 60րդ տողի մէջ «յիշեալ նաւահանգիստ» ըսուած է փոխանակ «Սեվաստոփոլի նաւահանգիստ» ըսելու։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՄԱՌՕՏ
ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ուսումնական, բնական եւ քաղաքական
56 պատկերներով զարդարուած
Ի ՊԷՏՍ ՆԱԽԱԿՐԹԱԿԱՆ ԴԱՍՈՒՑ

Աշխատասիրեց Ա. ՓԻՓԷՌՃԵԱՆ

Աշխարհագրութեան ներկայ դասագիրքն ազգային վարժարանաց նախակրթական դասուց ծրագրին համեմատ պատրաստուած է և կը պարունակէ աշխարհագրութեան ուսումնական, բնական և քաղաքական մասերն երեսուն երկու դասերու բաժանեալ։

Սոյն համառօտ դասագրքին գլխաւոր առաւելութիւնն է այն մանկական բացատրութիւնն և դիւրուսոյց եղանակն որով աւանդուած են աշխարհագրութեան՝ նա մանաւանդ ուսումնական մասին ամենէն դժուարին դասերը։

Մանուկներու աւելի օգտակար և հրահանգիչ ընելու համար սոյն գիրքը, բազմաթիւ պատկերներով ներկայացուած են ուսումնական և բնական աշխարհագրութեան առարկաները։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով. կեդրոնատեղին է հեղինակին քով, Յակոբեան խան թիւ 14, Եւրոպական գրատուն։

Գինն է 3 ղրուշ

1631 4—5

ԷՔՕ ՏԸ ԲԱՌԻ
ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳ
ԿԱՄ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԶՐՈՒՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ
Գին 10 ղրուշ

1667 2—3

1670

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ
ՃԱՇԱԿԻ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ
Գին 10 ղրուշ

ՈՍԿԻ՞ ԹԷ ՈՍԿԵՊԱՏ

Ճարտար արհեստագէտ մը ի Ֆրանսա յաջողած է նոր գիւտ մը 18 այար ոսկի պատել ժամացոյցի շղթաներու վրայ, որով ԱՊԱՀՈՎԱՊԷՍ կրնայ գանոնք 10-15 տարի իբր ոսկի շղթայ գործածել։ Սոյն շղթաներուն ձեւերն բազմազան և յոյժ ճաշակաւոր են և կը ծախուին ի Պոլիս ժամագործ Սէլվաճեան էֆ. ի մօտ ի Մահմուտ փաշա թիւ 244։ 1557 9—13

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
MYOSOTIS
[ՄԻՕԶՕՏԻՍ]
Մազուրքա Դաշնակի համար

Օր. Հեղինէ Որդունիի երկասիրութիւնն եղող սոյն գեղեցիկ Մազուրքան, որ հազիւ հրատարակուած՝ գնահատուած է արդէն բազմաթիւ արուեստագէտներէ, հեշտալուր և դիւրասահ եղանակ մ'է որ պատիւ կը բերէ ծաղկատի հեղինակուհւոյն։

Վաճառման կեդրոնատեղիք են Ղալաթիա՝ Արշակեան եւ Փանոսեան թղթավաճառանոցն եւ Պ. Վրոյրի թղթավաճառանոցը, Բերա՝ Պ. Պօտէնի գրատունը, Եիւքսէք-Գալտըրըմ՝ Պ. Գարիպեանի թղթավաճառանոցը, եւ Պոլիս՝ Զարդարեան եւ Ցովսէփեան գրատունք։ Գին 6 ղրուշ։

1561 4—5

ԴՐԱՄԻ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՒՄ

Այն անձինք որք կը փափաքին լաւ կերպով շահագործել իրենց դրամը՝ ամենայն ապահովութեամբ եւ երաշխաւորութեամբ, ինչպէս և կ'ուզեն ետ առնուլ յանձնուած դրամներն երբ պէտք ունին ուրիշ կերպով գործածելու այդ դրամը, կրնան դիմել առ Իսգէրն Էճէնսի, Քարաքէօյ, Տէյիրմէն խան, թիւ 9, Ղալաթիա, որ կարող է հարկ եղած ամէն տեղեկութիւնները տալ։

1641 2—4

ՏՈՔԹԷՕՐ ՍԹԱՎՐՕ ԱՆԱՂՆՈՍԹՈՓՈՒԼՕ որ մասնաւորապէս իւր հնարած բուսական դեղերով կը դարմանէ ՑԻՄԱՐՈՒԹԻՒՆ և ԼՈՒՍՆՈՏՈՒԹԻՒՆ, մեծ յաջողութիւն գըտած է, մանաւանդ ի Վառնա ուր այդ կարգի բաւական հիւանդներ դարմանած է։ Տօքթէօր Սթավրօ Անաղնոսթըբուլօ, որ իւր մասնագիտութեան մէջ մեծ համբաւ ստացած է, կը գտնուի ի Բերա Թէքքէի շրջակայ Շաշ ուլի փողոց թիւ 1 տունն ամէն օր առաւօտեան ժամ 4էն մինչեւ 10, ուզուած տեղերը կ'երթայ և շաբաթ օրերը ձրիաբար կը դարմանէ աղքատները։

1675 2—5

ՏՕՔԹԷՕՐ ԶՕՀՐԱՊ

Բժիշկ Շիշլիի գաղղիական Լա-Բէ հիւանդանոցին, վաղեմի ներքին բժիշկ Լիոնի եւ Սէնդ Էդիէնի հիւանդանոցաց (ի Գաղղիա), թղթակից անդամ Լիոնի բժշկական ազգային ընկերութեան, մասնագէտ Ականջի, Կոկորդի եւ Քթի հիւանդութիւններուն եւ ելեկտրական դարմանոց, այցելութիւնք կ'ընդունի առաւօտներն (ժամ 10 էն 1) իւր տունն որ ի Մեծ փողոց Բանկալթիի թիւ 75, կէս օրէն վերջ ի Սդամպօլ Պահճէ գարու Մէրհամէթճեան դեղարանն 18։ 1518 21—40

ՏՈՔԹՈՐ ԱՍԼԱՆ
ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԵՒ ԱՂԵԱՑ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ
Խորհրդակցութիւնք ամեն օր
ժամ 5 էն 10
428, Մեծ փողոց Բերայի
Ռուսական դեսպանատան դիմաց
1550 18—40

ՏՕՔԹԷՕՐ ՀԻՍԼՄԱՆ

Վկայեալ Պերլինի բժշկական համալսարանէն։

...և Նազըճը փողոցին քով, թիւ 657.— ՄԵԾ ՄԸ ԹԵՐԱՆՈՑ ԿԱՀԿԱՐԱՍԵԱՑ, նոյն փողոց թիւ 657, 659, 661, 663.— Ամէն տեսակ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ.— ՇՔԵՂԱԿԵՐՏ ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ամէն ճոխութեամբ և կատարելութեամբ.— Ամէն տեսակ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ.— Սրահներու համար ամէն տեսակ օթոցներ, գամալէներ, թիկնաթոռներ, աթոռներ.— Ամէն տեսակ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ և հազար տեսակ ուրիշ կարասիներ.— ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ալ կ'ընդունուին, կարճ պայմանաժամի համար.— ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ, ՎԱՅԵԼՉՈՒԹԻՒՆ, ԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ։

Տան· Չչփոթել ԲՍԱԼԴԻ ԵՂԲԱՐՑ վաճառատան հետ։ 691

ԼՈՒԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

ԼՈՒԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ, ԹԱՆՁՔ

Անպատճառ կը բուժին քանի մը օրուան մէջ Աբէրլիի Դեղահատներով։

Աբէրլիի դեղահատներն այսօր ճանչցուած են գերազանց դարման մը ընդդէմ լուծողութեանց, փորքշուքի, թանչքի, արիւներթութեանց և այլն։

Աբէրլիի դեղահատներն ընդունուած են նշանաւոր բժիշկներէ և շատ հիւանդանոցներու մէջ։

Աբէրլիի դեղահատներուն Ֆօրմիւլն յանձնուած է Բարիզի բժշկական Ակադեմիային և Թուրքիոյ քաղաքային բժշկական խորհրդին. այս վերջինն արտօնած է Պ. Աբէրլիի այդ դեղահատները պատրաստելու և վաճառելու իրաւունքը։

Տուփին գինն է 2·25 Փրանք (10 ղրուշ)։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղարան ՎԷԼԻՑ, Ղալաթիա, Եիւքսէք Գալտըրըմ, 68։ 1551 13—26

ԱԺԱՆ ՎԱՃԱՌԵԼ
ՇԱՏ ՎԱՃԱՌԵԼՈՒ
ՀԱՄԱՐ

Աւասիկ այն դրութիւնը զոր ընդունած է արանց և տղայոց համար պատրաստ հանդերձեղինաց մեծ վաճառատունն

Օ ԳՐՈՒԱՍԱՆ
AU CROISSANT

94, Եիւքսէք Գալտըրըմ, 94,
Վոյվոտայի դիմաց։

Այս վաճառատուն, որ հետզհետէ անհագին տարածութիւն մը կ'առնու, որուն պատճառն է իւր հագուստներուն վայելչութիւնն և դիմացկունութիւնն, այս տարի իւր հագուստներն ի վաճառ հանած է այնքան զեղչեալ գներով որ իւր մրցակիցներն անգամ սքանչացած են։ Յիշեալ տան մէջ այցելութիւն մը կը բաւէ համոզելու համար ամենէն թերահաւատները։

1506

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ
Ս. ԺՈՐԺԻ ՌՈՄԸ
ՃԱՇԱԿԵՑԷՔ ԵՒ ԲԱՂԴԱՏԵՑԷՔ
698

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԻՐԱՍՔԵՐԻ

Իբրինճի նէվ թէլէֆ բամուզը պին իքի եիւզ քիլօ, պէհէր քիլօսը իքի ղուրուշ...

...սէնէ միւնագըտ օլան գօնթրաթօսը ֆիյաթընտան եիւզտէ օն նօգսանընա օլարագ իթասընա թալիպ զուհուր իյլէտիկլինտէն պունտան տահա զիյատէ թէնզիլի ֆիյաթլէ իթայա թալիպ օլանլարըն նիհայէթ նիսանըն պէշինճի կիւնինէ գատար տաիրէի ասկէրիյէտէ չուպէյի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

29 մարտ 1888 1654
Նօ 21 1—3

AU PANTHEON
ԳԱԼՖՕՔՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ
Բերա Մեծ Փողոց Կալաթա Սէրայի մեծ դրան դէմ թիւ 206

Գալֆօքուլօ եղբարք պատիւ ունին ծանուցանել հասարակութեան թէ, ամրան եղանակին համար, Բարիզէ բերել տուած են չրջազգեստի համար մետաքսէ և բրդէ գեղեցիկ կերպասներ, ամեն տեսակ նուրէօրէր, պաստաներ, տանտէլ, նորաձեւ ժանեակներ եւայլն։

Բոլոր այս ապրանքներն, որք վերջին նորաձեւութեանց կը համապատասխանեն և ընտիր տեսակէ են, խիստ աժան գներով կը վաճառուին։

Հարսանեաց օժիտ պատրաստող ընտանիքներ մեծապէս պիտի օգտուին եթէ ուղղակի Գալֆօքուլօ եղբարց վաճառատունը դիմեն։ 1645 4—25

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍՔԸՐԻ

Սէլանիք վիլայէթինտէ միւթէհաշիւտ ասաքիրի Շահանէ իչիւն միւպայեասը լազըմ կէլէն պիր միլիօն իւչ եիւզ եէտի պին պէշ եիւզ տօգուան գըյէի ճէտիտ տագիգին իթասընա թալիպ օլան վէ շէրաիթինի անլամագ իսթէյէնլէրին կէլէճէք նիսանը բուժմնին իւչիւնճիւ կիւնիւնէ գատար մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 մարտ 1888 — 1650

Նօ. 17 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍՔԸՐԻ

Ինչաաթը ասկէրիյէ լազըմէսի իչիւն պին իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի մարտընտան չուպաթը ղայէսինէ գատար տէօրտիւրիլէճէք լէվհա գուրչունլարընըն իւճրէթը իզապիյէսի իլէ միւպայեա օլունաճագ ճէտիտ լէվհա գուրչուն գօնթրաթօյա բաղթ օլունմագ իւզրէ միւնագասայա գօնուլտուղընտան նիսանըն պէշինճի չարշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէ իրթէսի կիւնիւ եիւղտէ պէշ թէնզիլաթը իճրա վէ գապուլ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն իսթիհգաժ վէ ինչաաթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլունուր։

28 մարտ 1888 — 1651

Նօ. 18 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԸՐԱՍՔԸՐԻ

Պէնկազիյէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ միւպայեա օլունաճագ իքի եիւզ պին քիլօ նումէրօ իւչ Սթամպօլ տագիգինին մարտըն օթուզընճը չարշէնպիհ կիւնիւ պիլ միւնագասա գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ տախի Թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթընտան եիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասկէրի լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 մարտ 1888 — 1652

Նօ. 20 — 2—3

Ա.Զ.Դ.

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կայսերական կառավարութեան որոշմամբ և օսմ. Հանր. Պարտուց վարչութեան համաձայնութեամբ, կը ծանուցուի այն անձանց որք Օսմ. Հանրային Պարտուց արժէթղթեր ունին՝ 1881 դեկտեմբեր 8/20ի կայսերական հրովարտակին մէջ որոշուած, ի բաց առեալ Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթուղթերը, թէ այն արժէթուղթք որք մինչեւ 1888 մայիս 1/13 Արձանագրութեան և Միացման չներկայացուին, չեղեալ պիտի նկատուին։

Ռամազան արժէթուղթերն որք կայսերական հրովարտակին Ե. յօդուածին համաձայն չեղեալ պիտի նկատուէին մինչեւ 1887 դեկտեմբեր 8/20, վերոյիշեալ կարգադրութեան շնորհիւ՝ միւս արժէթղթոց տրուած պայմանաժամն ունին։

Արժետեարք կը հրաւիրուին հարկ եղած ձեւակերպութիւնները կատարել Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ ի Կ. Պոլիս, մինչեւ 1/13 մայիս 1888։ — 1410

Ա.Զ.Դ.

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէտեարց թէ 1873 ապրիլ 1 ի և հոկտեմբեր 1 ի անվճար մնացած կտրօններն 1888 ապրիլ 1էն և հոկտեմբեր 1էն առաջ պարտին ներկայացուիլ Օսմ. Կայս. Պանքայի Պոլսոյ գրասենեկաց։ Այս պայմանաժամէն յետոյ այդ կտրօնները չեղեալ պիտի նկատուի ի նպաստ Գանձուն, ըստ այն օրէնքին որ կը վարէ Օսմ. Հանր. Պարտուց Մայր-հաշիւը։

Նոյնպէս, 1872 հոկտեմբեր 1ին և դեկտեմբեր 1ին եւ 1873 փետրուար 1ին, ապրիլ 1ին և յունիս 1ին շահած արժէթուղթերն, որք 1888 ապրիլ 1էն, յունիս 1էն, օգոստոս 1էն, հոկտեմբեր 1էն եւ դեկտեմբեր 1էն առաջ չներկայացուին, չեղեալ պիտի նկատուին ի նպաստ Գանձուն։ — 1531

ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑՈՒՑԷՔ

ԲԱՌՏԻՆԱ (Գորսիքա), Բնական հանքաջուր երկաթախառն, թթուային, կալային. ամենազդու դարման ընդդէմ արեան տկարութեան, դեղնութեան, տենդի, ստամոքսի ցաւերու, եւ արեան նուազութենէն յառաջ եկած ամեն հիւանդութեանց

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՈԼՈՐ ՋՈՒՐԵՐԷՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑ։

Հանքին տէրն է Ֆ. Մոլինարի, 2, Պռվօ փողոց, Մարսիլիա։ Կ. Պոլսոյ մէջ գործակալք են ԳԱՌԱՎԻԱ եւ ԲԵՌԴԻՔԻԴԻ, Ասա խան, 4, Մաքսի փողոց, Ղալաթիա։

Կը ծախուի գլխաւոր դեղարանաց մէջ։ — 621

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջազգային Թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ խիստ աժան գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ճերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս շրջազգեստներ, քօսէններ, օժտի համար ճերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, Թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ։

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ։

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պէրլինի յատուկ գործարանաց մէջ։ Նոյնպէս Անգլիական, Իտալիական և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին։

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարժէնը փոխանակագրով և կամ Թղթատարական դրոշմով ղրկուի։

Չը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը։

1180

ԱՊԱՀ ՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ի ՀԱՄՊՈՒՐԿ

Ընդ հանուր գործակատար ՀԷՐՄ. ՀԷԼՊԻՆԿ

Կալաթա, Քարաճիթիա փողոց, թիւ 9

ԼԱ ԹՐԱՆՍԱԹԼԱՆԹԻՔ

ՇԱՀԱՒԷՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ ԿԱՊԱՀՈՎԱԳՐԷ

ՏՈՒՆԵՐ, ԽԱՆՈՒԹՆԵՐ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ, ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԳՈՅՔ ԵՒ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՊՐԱՆՔ

566

ՓԵՆԻՔՍ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՀԻՄՆԱՑԵԱԼ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պաղչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մերթեգպ... խոզայ Օղլու խան թիւ 6. — 686

Ուշադրութիւն առ ընտանեաց և ուսանողաց

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Ժ. ԱԼԻՔԵԱՆ

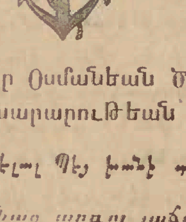

Մատակարար Օսմանեան Ծովային Նախարարութեան

(Պահչէ գաբու Ճէլալ Պէյ խանի դրան, թիւ 2)

Ըստ խնդրանաց արգոյ յաճախորդացս, սոյն անգամ մթերանոցիս մէջ ճիւղ մը հաստատած եմ լուսանկարաց վերաբերեալ ամեն պիտոյից համար։ Յաճախորդք խիստ գոհ պիտի մնան թէ՛ վաճառաց մաքրութեան եւ թէ գնոց չափաւորութեան մասին. վաճառատանս մէջ կը գտնուին Մոնքովէնի չոր բլաքները նոյն իսկ Բարիզի հռչակաւոր տան՝ Վիէննայի եւ Բարիզի ցուցահանդէսներէ ոսկի եւ արծաթ շքադրամներով օժտեալ է՝ Ֆալէրի չոր բլաքներն որ Պոլսոյ մէջ գտնուած բոլոր բլաքները կը գերազանցէ, ինչպէս Պոլսոյ պատուարժան լուսանկարք փորձով հաստատած են. կը գտնուի օպժէքթիֆ, չտեսուր նուառ եւ քառթօն, ալպիւմնի լաւ տեսակ թուղթեր, քոլոտիոն եւ սպակիէ եւ քառթօն տիւպոնիէ բիւվէթներ, մանիէզիւմի լարեր եւ զունաւոր լապտերներ ու շասէներ եւ ամեն տեսակ դեղորայք։

Ֆալէրի բլաքները փորձել ուզող Պոլսոյ եւ գաւառաց լուսանկարք կրնան օրինակ առնել ձրիաբար եւ անձամբ փորձել այն բլաքները։ — 1668

ՄԻ ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ ՄԸ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԷՍ ԱՅՑԵԼԵԼՈՒ

ՍԻՆԿԷՐ

Ամերիկեան գործարանի մթերանոցներն

Ի ՂԱԼԱԹԻԱ, Եիւքսէք Գալտըրըմ, 120

Քարաքէօյի աղբիւրին դէմ.

Ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ.

Ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամեն տեղ՝ «Սինկէր»ի կարի մեքենային «կեղծերը» միայն պիտի գտնէք։

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ

(Շաբաթական) — 1135

ԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՑՊԸԼ ՀԱՌԻՉ

ԹԻՒ ԱՆՃԸԼԱՐ ԽՕՋԱՐԻՇՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Սոյն կաղմատան մէջ կան եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենաներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՆԱԶԱՆ ԳՆԵՐՈՎ,

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն

ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւ

ԱՅՑԵՏՈՄՍՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կաղմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր թուղթ գրիչ, տումարք, պայուսակ եւ եւ։ — 736

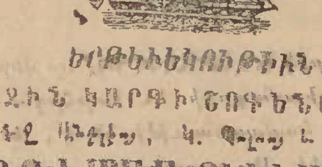

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ Նիւ Եօրքի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Շոգենաւ	Թոնօ	Շոգենաւ	Թոնօ
[illegible]	2,000	[illegible]	4,500
[illegible]	3,000	[illegible]	4,300
[illegible]	1,300	[illegible]	2,500
[illegible]	3,500	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	5,000
[illegible]	2,600	[illegible]	3,000
[illegible]	2,300	[illegible]	4,500
[illegible]	2,100	[illegible]	2,000
[illegible]	2,000	[illegible]	1,200
[illegible]	2,700	[illegible]	3,200
[illegible]	2,500	[illegible]	1,700
[illegible]	1,800	[illegible]	3,800
[illegible]	2,600	[illegible]	4,400
[illegible]	2,600	[illegible]	3,200
[illegible]	800	[illegible]	3,000
[illegible]	1,700	[illegible]	5,300
[illegible]	1,600	[illegible]	3,500
[illegible]	3,500	[illegible]	4,000
[illegible]	2,200	[illegible]	2,000
[illegible]	1,800	[illegible]	2,000
[illegible]	2,200	[illegible]	4,300
[illegible]		[illegible]	1,200
[illegible]	3,000	[illegible]	3,000
[illegible]	3,000	[illegible]	1,300
[illegible]	1,200	[illegible]	2,800
[illegible]	2,300	[illegible]	3,600
[illegible]	2,000	[illegible]	1,300
[illegible]	2,200	[illegible]	3,000
[illegible]	2,000	[illegible]	4,100

Պօրթօնօ շոգենաւը, նաւապետ Տէնիսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Քոմօ շոգենաւը, նաւապետ Նիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն, եւ Անվերսէն աստ հասած է։

Բոլէրօ շոգենաւը ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ Ֆ. ՀԻՒՏ ԵՒ ՈՒԻՑՕ

Գործակալք

1601 — Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա

L'AVENIR DES FAMILLES Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՆ

Ապահովագրական Փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխոց վերակազմութեան համար 1880ին կազմեալ՝ ի Լիոն նոտար Միդիֆիօ տը Պէլէսի ստացած պայմանագրով

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռեբիւպլիք փողոց, 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխք 55 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ ցայսօր եղած վճարմունք են, 1,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վիճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. ՀԻՎԼԷՌ, բժիշկ ի Լիոն, նախագահ.
Պ. ԱԼԼԷՌ, նախկին տնօրէն, հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն.
ՕՏԻՖՌԷ, նախկին շահապ չորրորդ շրջանակի ի Լիոն.
ՊՈՄ, հասութատու ի Լիոն. ԳԼԷՍԱՔ կալուածատէր ի Լիոն. ՄԱՌԴԷԼ կալուածատէր ի Լիոն. ՌՈԹ, հասութատու ի Լիոն. ԺԻՆԷՆ, ի Լիոն Մ. Ժ. ԳԱՃԷՆ, հաշուակալ ի Լիոն, հաշուեքննիչ. Մ. ԱԼԼԷՌ, տեսուչ պատուիրակ, ընդհանուր տնօրէն։

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, արագ զարգացում մ'ունեցած է։ Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն, կանխավճարներու հաւանականութեամբ։—Մուրհակներ կուտայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամսական հաւասար վճարներու (կարելի է ստորագրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ)։ Ապահովագրեալներ ունինք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են։

Վճարմունք կը կատարուին վիճակահանութեամբք, որք երեք ամիսն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդին և շահակիցներու, հաշուական այնպիսի գործողութեամբք զորս ամեն մարդ կրնայ ստուգել։

Ընկերութեան գործառնութիւնները պէտք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ։ Մեր մօտ, ընդհակառակն, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, ըստ դիպուածի.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնք բազմադիմի են, ինչպէս Շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոյ մը վերակազմութիւն, Երաշխաւորութիւնք և Գլխավճարք փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, Մանկանց համար Օժիտք, Հանգստեան մնուկ ծերութեան համար, Ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն։

Այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան սակագներ որոց վճարմունք տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոյն։

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամսական 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կուտայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ հաւասարապէս կը մասնակցին ամեն բաշխման, մինչեւ ամբողջովին վճարումն 1000 ֆրանքին։ Մարդ կրնայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքնոց մուրհակի որչափ ամսական վճարէ մէկ ֆրանքնոց։

5 ֆրանքի ամսական բաժ մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կուտայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժէթղթի մը, կամ միմիայն 3000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտաթուղթի մը, որք կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 ֆրանքի բաժնին։

Ի փոխարէն ամսական հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1. 500 ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տոկոսներով որք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցվճարումն, կամ

2. 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապէս

3. 1000 ֆրանքի, հիմնադրի մուրհակի մէկ տասներորդով.

Ծան. Անցեալ տարեշրջանին մէջ հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինը պիտի լինի 100 ֆրանք մեն մի թուղթի վրայ։

Ի փոխարէն ամսական 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը 500 ֆրանքէն վճարելի, և տալով տոկոսներ որք երթալով կ'աճին մինչեւ վճարման օրը։

Ծան. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ.

Ի փոխարէն ամսական 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտաթղթի մը, կամ 1877ի Գաէտի ֆոնսիէէն, կամ 1871ի Վիլ տը Բարիէն, կամ Վիլ տը Մառսէյլէն. (այս երեք արժէթուղթք վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883ի Օպլիկասիոն ֆոնսիէռ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս

5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Բանամայի պարտաթղթի մը, շրջաբերութիւն 1883ի.

Վերջապէս, ի փոխարէն ամսական 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի.

3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879ի Ֆոնսիէռ կամ Գոմիւնալ Օպլիկասիոնի մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Խըտիւքէռ Օպլիկասիոնի մը (Գրէտի Ֆոնսիէէն հետ միացուած և 1000 ֆրանքէն վճարելի)։

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն միայն 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբք։—Բաժիններն ամսական են և 2 ֆրանքի. առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի. կը դադրին երբ մուրհակը վաստկի վիճակահանութեան մէջ։

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի յունվարին, ապրիլին, յուլիսին և հոկտեմբերին. առաջին երեքն 100 ֆրանքէն և հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն։—Ամսական բաժինները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են։

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868 յունուար 22ի, և հետեւաբար կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան։ Հաւի լինելով շահադիտման կամ առեւտրական ոչ է գործէ, ոչ է վտանգի ենթակայ չէ։

Իւր գանձած դրամը ընկերութիւնը կը գործածէ Պետական Արժէթղթոց, Գանձոց Թուղթերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և նահանգաց երաշխաւորութիւնը կրող թուղթերու. այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, այնպէս որ մեն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը։

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Էֆ. Ամպարճեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պաղչէ-Գաբու, Պոլիս։ — 1081

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

„ՏՕՅՉԸՐ ԼՕՅՏ"

Ի ՊԷՌԼԻՆ

Շահաւոր պայմաններով կապահովագրէ ամեն տեսակ ապրանք, դրամածրարք եւայլն, շոգենաւով եւ առագաստանաւով ուղարկուած։

Ընդհանուր գործակալ Կ. Պոլսոյ

ՏԻՐԱՆ ՆԱԶԱՐԵԱՆ

791 — Թիւ 1 Հավուզլու խան, Պոլիս

ՔՕԱՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՑԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՐԱՇԱԼԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՉԻԹԼԻԻ

(ՄԵՐՁ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

Պէտօրղանոց տը Սուլդ.

1304 Սէֆէր 11 Թուական կայսերական իրատէով արտօնեալ—Վարձատրեալ Բարիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Ֆիլատելֆիայի, Անվերսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն։

Չիթլիի ջուրն, որ Արեւմուտքէն եկող հանքային հանքաջուրերէն գերազանց է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր. Արիկեանի, պատուիրակ ի դիմաց առեւտրական Վսեմ. Նախարարին։ Մէն մի էտիքէթ կրելու է քննիչ բժիշկին ստորագրութիւնը։ Հատուականութիւնը մերժելու է այն ամեն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնը։

Այս հանքաջուրին յաջողութիւնն ապահովեալ է մարսողական խողովակին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, աւազախտի եւ յօդացաւի մէջ, շաքարախտի և փամփշտային խաթութեանց մէջ։

Չիթլի շատ ախորժահամ հանքաջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է եւ շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համաճարակ հիւանդութեանց առթիւ։ Իրենց առողջութեան նախանձախնդիր անձինք քըլէզրեբու, Պէնտերու եւ այլ ջուրերէն նախամեծար պիտի համարին Չիթլին։

Չիթլին կը գլէրացնէ մարսողութիւնն և կը կանոնաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները։ Շատ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ ընդունողանոց մանուկները կաթէ կըտրելու է։

Չիթլիի ջուրը շաբաթն երկու անգամ կը ղրկուի աղբիւրէն, այնպէս որ կարելի է վստահ լինիլ թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մթերանոցս։

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մահմուտիւյէ—Բերա, Պ. Ալիբրանտի, դեղարան Տէլլա Սուտա, 169.—Պոլիս, Պ. Մէզիրի, դեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Ֆ. Թէրզեան, դեղագործ, Ճըղօղլու, Պարոնեան դեղանոցն մօտ.—Աչրքապաշ, դեղագործ ի Վէզնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մավրոգիօ, վաճառական, Մալթըզ փողոց, 34.—Պէշիքթաշ, կեդրոնական դեղարան.—Թէրապիա, Սավա Սրօնօբուլօ.—Պէօյիւքտէրէ, Աղիբրաքի Թէօխարիտի, վաճառական.—Գատըգիւղ, դեղարան Լէօնիտա Անթիբա.—Իւսկիւտար, Սղավրաքի Նուբլօբուլօ, դեղագործ։

Պարապ շիշերը ետ կ'առնուին։ — 1054

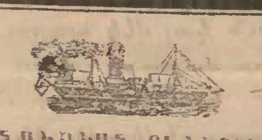

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՑԳԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէյլէ եւ Բոլինի ... կանոնաւորապէս ...

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է ... ապրիլ 4ին Մարսիլիայէն և ապրիլ 11 ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Անտրալէ որ պիտի մեկնի ապրիլ 9ին։

Ուղեւորաց և ապրանք ...

Նաւողջէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն

ԹԻՆԻՐԹԷ ԸՐԹԻԼ

1606 — Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ Մահմուտ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր — Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

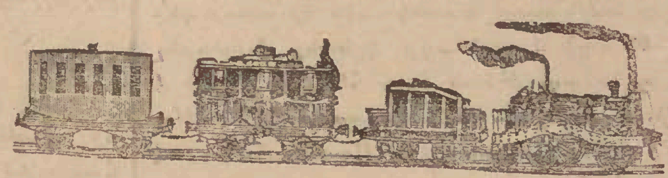

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Հոկտեմբեր (Ն. Տ.) 1887, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒՆԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42
	Առաւօտ											Իրիկուն									
Կ. Պոլիս	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44
[illegible]	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53
[illegible]	6 32	7 2	7 30	7 58	...	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 2	2 30	3 3	3 59	4 27	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՆԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41
	Առաւօտ											Իրիկուն								
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]